

A FELSŐ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1887. évi márczius 31-én és április 1-én

RUDO-BÁNYÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

VADÁSZY PÁL

egyházmegyei főjegyző.

MISKOLCZ,
FORSTER REZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA
1887.

A FELSŐ-BORSODI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1887. évi márczius 31-én és április 1-én

RUDO-BÁNYÁN TARTOTT

KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE

VADÁSZY PÁL

egyházmegyei főjegyző.

MISKOLCZ,

FORSTER REZSŐ KÖNYVNYOMDÁJA

1887.

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye folyó 1887. évi márczius hó 31-én és április 1-én Rudo-Bányán tartott közgyűlésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: *Debreczeni Gábor* esperes és *Ragályi György* egyházmegyei gondnok elnöklete alatt:

Tóth Menyhért,
Takaró József,
Szakal József,
Apostol Mihály

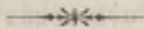
papi tanácsbírák.

Sturman György,
Debreczeni Bertalan,
Ragályi Béla,
Fáy Manó

világi tanácsbírák.

Vadászy Pál fő-, *Balog István* és *Csizmadia Jenő* papi aljegyzők *Lovász Dezső* világi jegyző.

Ezeken kívül lelkészek, tanítók s kevés számú hallgatóság.

1. Esperesünk buzgó imája után egyházmegyénk gondnoka a jelenvoltakat meleg hangon üdvözölvén,
a gyűlést megnyitottnak nyilvánította.

2. Esperesünk felolvassa egyházmegyei közéletünk szellemi és anyagi állásának képét feltüntető következő jelentését:

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Mielőtt a tanácskozások megkezdetnének, egyházmegyei közéletünknek a múlt gyűlés óta megtörtént nevezetesebb mozzanatairól a következőkben van szerencsém jelentést tenni:

Mint méltóztatnak tudni, a néhai b. e. Ragályi Miklós ur halála által megürült tanácsbírói szék betöltése végett megrendeltettek s megejtettek a szavazatok; e hivatalra az egyházak többsége bizalmával tek. Fáy Manó urat tisztelte meg, ki gyűlésünkbe meghivatván, a hitet le fogja tenni.

A Vadászy Pál főjegyzővé lett választatása által megürült egyik aljegyzői hivatalra Csizmadia Jenő bánhorváti lelkész választatott meg, ki szinte most fogja elfoglalni hivatalát.

Ezenkívül örömmel jelenthetem, hogy a múlt gyűlésünk óta halál által sem lelkészeink, sem tanítóink sorában rés nem üttetett.

A főtiszteletű egyházkerületi bíróság múlt év őszén Tarczalon tartott gyűlésében a n.-barczai felebbezett papválasztást megsemmisítvén, új választást rendelt. A választás a rendes formák között megejtetett s Tóth János hangácsi segédlelkész szavazatok többségével megválasztatott. Ezen választás ellen — a törvényszerű óvadékpénz letétele mellett panasz adatván be — a nyomozás megtartatott, s annak alapján a január 10-én tartott rendkívüli törvényszéki ülésben az ügy tárgyalatott s a vádak kellőleg bizonyítva nem lévén, Tóth János a vád alól felmentetett s rendes lelkészül kijelentetett. Ez ellen a kisebbségben maradt párt által ismét felfolyamodás adatván be, az ügy függőben maradt s az iratok a superintendentiára fognak felterjesztetni.

Tűz miatt két káreset történt, a d.-horváti és sz.-ládi egyházakban, mindkét helyen melléképületben, — a kár a biztosító társulat által megtérített.

Most áttérek egyházmegyénk 1886. évi állására, amint az az egyh látogatói jegyzőkönyvekben jelezve van.

A legutóbbi összeírás szerint van egyházmegyénkben 23,380 reform. lélek. Születtek a mult évben: 507 fi és 536 nő; meghaltak finemen 463, nőnemen 495. Párosodott 233 tiszta prot. pár és 40 egyes házas.

Iskolaköteles volt:	finemen	1589,	nőnemen	1455.
Iskolába járó:	»	1504,	»	1417.
Isméltő-iskolaköteles:	»	541,	»	575.
Isméltő-iskolába járó:	»	399,	»	425.
Hitvallást tett:	»	233,	»	199.

Kitünő iskolák: a hangácsi, visnyói, vadnai, velezdi, kazai, f.-kelecsényi, szendrői, kápolnai, bábonyi, ecsegi, szentpéteri fi- és leányiskolák.

Dicséretesek: a szalonnai, r.-szendi, laki, boldvai, mályinkai, nekézsényi, bánfalusi, bánhorváti, barczai, d.-horváti, dövényi, szuhogyi, borsodi, parasznyai, ivánkai, barczikai, kondói és berentei.

Kielégítők: a meszesi, abodí, sz.-jakabí, szakácsi-i, hegymegi, nyomári, vámosi, szilvási, tardonai, dédesi, tapolcsányi, edelényi, finkei, f.-nyárádi, sz.-ládi, ládbesenyői, balajti, varbói, radistyáni, lászlófalusi és alacscai.

Gyengék: a martonyi-i, damaki, zilizi, rudobányai és kazinczi iskolák

A mi az egyházak szellemi előhaladását, virágzását illeti, a lelkészi szolgálat ellen sehol panasz nem tétetett. Öszhangzatos énekkar van: Lakon, Szilváson, Mályinkán, Velezden, Nyárádon, Balajton, Szentpéteren, Bábonyon.

A mi az egyházak anyagi állását illeti, a gondnokok számadásai mindenütt megvizsgálva, s az egyházlátogatóság által felülvizsgálva vannak.

Tőkepenze kisebb-nagyobb mérvben majd mindegyik egyháznak van. Az összes tőkepenzек összege, beleértve a pénzzé változtatott magtári tőkéket is, teszen 45,467 forint 79 krt.

Az egyházak virágzásának nevezetes tényezői a takarékmagtárak. Ilyen van egyházmegyénkben 11 helyen 1571 köből 2 véka gabonatökével.

Ezen anyagi vagyon ellenében sok egyházaink, fájdalom, adóssággal vannak terhelve. Ezen adósságok összege az egész egyházmegyében teszen 15,267 frt 45 krt.

Több egyházban nevezetes építkezés történt. Nevezetesen:

Lakon a lelkészlak melléképületei ujonnan zsindeleyeztettek.

Hegymegen a lelkészlakon egy új sertésól építettett 50 frt erejéig.

Boldva a kor igényeinek megfelelő új tantermet építettett, a papi istállót fazsindeleylyel befedette.

Visnyó a villám által megrongált tornyát felépítettette 898 frt 82 kr. erejéig.

Nekézseny új iskolát épített.

Edelény a templom tornyát 180 frt erejéig bezsindeleyztette.

Sz. Lád építkezési célra 100 frtnyi összeget fordított.

Ládbessenyő az iskola épületét új fazsindeleytetővel látta el 300 frt erejéig.

Kaza különféle javításokra 100 frtot költött.

Alacska templomát befedette 500 frt erejéig.

Berente templomát 1000 frt értékig javította, új tetővel és menyezettel ellátta.

Ecsegen a torony 406 frt 16 kr. költséggel újból zsindeleyzetett.

Kazincz új diszes iskolát épített 5000 frt költséggel.

Megvolt tehát egyházainkban a buzgóság, az előhaladás, a javításra törekvés, de megvolt az áldozatkészség is.

Mert bár az idők gonoszok s a mindenféle teher súlyosan nehezedik a nép vállaira, mégis nem apadt ki a könnyőrületesség, a szent czélokrai adakozás forrása, mint ezt a következő kegyes adakozások bizonyítják:

Martonyiban Lovász Pálné Kerekes Zsuzsánna az egyháznak 50 frtot adott.

R.-Szenden Kertész Dánielné az Úr asztalára egy seleyemkendőt, Kertész István ur egy czintányért ajándékoztak, a lelkész 2 frtot.

Lakon a község pénztára 120 frt tanítói nyugdijhátrálékot fizetett,

Damakon Hollóházi Istváni Ferencz ur az Úr asztalára egy diszes kőkannát ajándékozott, a községi előljáróság a vadászati haszonbért az egyháznak adta.

Hangácson az iskola felszerelésére Ő cs. és kir. Felsége 100 frtot, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur térképeket és fali táblákat adományoztak, — az Úr asztalára pedig id. Kopcsó József 2 darab kőkannát.

Nyomáron özv. Magyar Pálné 1 frtot.

Zilizen özv. Vadászi Istvánné és leánya Zsuzsánna 2 frtot.
Boldván tek. Balog Ferencz ur elhunyt neje emlékére 50 frtot.

Vámoson tek. Molnár Emil szolgabíró ur 7 frt birság-pénzt, a községi előljáróság 3 frt 75 krt ajándékoztak.

Szilváson egyesek Isten dicsőségére 9 frtot adakoztak. Szegény elárvult gyermekekről gróf Erdődi Rudolfné ő méltósága gondoskodik, a múlt évben is, valláskülönbőség nélkül, 12 gyermeket látott el teljes ruházattal, az egyház pedig tan-könyveket adományozott nekik.

Visnyón gróf Erdődy Rudolf ő méltósága a torony és a templomon lévő villámhárítóra 170 frtot, a torony felépítésére az egyház hivei önkéntes ajánlat utján 449 frt 75 krt ajándékoztak.

Mályinkán Csernely Zsófia 1 frtot, Kulcsár Istvánné szinte 1 frtot.

Dédesben a templom zsindelezésére az egyház tagjai önkéntes ajánlat utján 50 frt 58 krt fizettek.

Tapolcsányban is történtek kisebbszerű adakozások.

Nekézsenyben a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium a szükséges taneszközökkel megajándékozta az iskolát. Az iskolaépítéshez pedig tek. Fáy Manó ur 10 darab gerendát, Sturman György ur 6 darabot, Csemniczki ur 3-at, Négyesi Barnabás ur 2, Péter Vilma urnő 3, Thuránszki Józsefné urnő 2 darabot ajándékoztak. Tóth Jánosné 2 frtot és Antal Jánosné 50 krt.

Vadnán Halász Mihály ivánkai bíró 1 frtot, id. Varga János szinte 1 frtot.

Bánhorvátón Isten dicsőségére Kovács Mária 50 krt adott, a mélt. Convent pedig adóssága törlesztésére az egyházi közalapból 100 frtot adományozott.

Barczán Csikász Mihályné 2 úrasztali terítőt, mintegy 12 frt értékben.

Velezden az egyház tagjai 5 frtot.

D.-Horvátón T. Lenkey Pálné asszony 1 frtot.

Edelényben özv. Fazekas Istvánné 1 frtot, özv. Pakusza Istvánné 1 frtot, Fazekas Sándor 50 krt.

F.-Kelecsényben egyesek 90 krt.

Szuhogyon Ács István 4 frt 20 krt, — egyesek összesen 15 frt 94 krt.

R.-Bányán egyesek 9 frt 38 krt.

Sz.-Ládon Almási Lajos lelkész és Nagy József gondnok saját költségökön egy-egy diszes ezüstkelyhet csináltattak az Úr asztalára, darabját 32 frt 50 kr. értékben.

Ládbessenyön Bulyovszky Gusztáv 1 frtot, Balka Viktor 2 frtot, Kacsor Béla 2 frtot, Oppenheim Lajos 1 frt 75 krt,

Balajton Tóth Dániel községi bíró 5 frtot ajándékoztak.

Szendrőben tehetetlen, elárvult gyermekek gróf Königszeg Gusztávné ő méltósága által mintegy 14-en iskoláztatnak s ruházattal elláttatnak.

Alacskán Kis József 5 frtot, Vadnai Pál 5 frtot.

Barczikán Almási Lajos volt lelkész 10 frtot.

Berentén a lelkész Isten dicsőségére 15 frtot adott.

Ecsegen Szegő Sámuel 20 frtot adott.

Kazinczon a község birája 5 frtot, többen 9 frtot adtak.

Kondón a községi előljáróság 5 frtot, a Convent a közalapból 100 frtot, Tamko Istvánné Pocsik Zsuzsánna az Úr asztalára egy diszes asztali terítéket ajándékozott, az egyház hivei 40 frtot.

Lászlófalván t. Suszták Antal ur az iskola részére 7 darab olvasókönyvet ajándékozott.

Radistyánban Szabó Benjámín és ifj. Kos Ferencz 1—1 forintot,

Szentpéteren B. Elek József 20 frtot, Czakó Sámuel 3 frtot, ifj. Losonczy Károly ur 8 frt 66 krt adományoztak.

A készpénzben tett adományok összege tesz az egész egyházmegyében 1503 frt 41 krt.

Mindezen kegyes adakozásokon, mint a vallásos buzgóság szülte nemes tetteken nyugodjék az Úr áldása, kinek kegyelméből s tárházából térüljenek azok vissza az adakozókra bő mértékben.

Végül jelentem, hogy az egyházmegyei közalaphizottság február 28-án megtartotta ülését s a folyó évre fizetendő díjakat minden egyházra nézve — az ajánlati ívek felülvizsgálásával — megállapította. E szerint fizet egyházmegyénk e folyó évre 1199 frt 65 krt, mely a lelkek száma szerint 5%-kal a mult évinél kevesebbet 42 frt 50 krral.

A mult évi kivetett összeg mind egy krajczárig beszédetett s a földhitelintézetnek már 1243 frt 25 kr. fel is küldetett.

Ezek után, midőn a tárgyalandó ügyek iránt a tisztelt közgyűlés, különösen a kormányzótanács buzgó figyelmét és érdekeltségét kikérem, magamat kegyességükbe ajánlom.

E kimerítő esperesi jelentés helyeslőleg tudomásul vétetik.

3. Ráczy Endre, Simon József egyházi, ifj. Losonczy Károly, Szekrényesy Árpád világi tanácsbírák és Vattay Bertalan egyházmegyei ügyész elmaradásukat igazolván, tudomásul vétetett.

4. Olvastatott a folyó évi január hó 10-én Borsodon tartott rendkívüli gyűlés jegyzőkönyvének I. pontja, a melyben Tóth Miklós bánfalusi lelkész az iránt folyamodik, hogy községökben egy oly, a G. Kriston András-féle üres zsellérfundus fog kincstári tartozásban elérvereztetni, melyre egyházuknak 1871-től óta 20 frt 59 kr. követelése lett bekebelezve. Miután ez összeg behajtására más biztosabb utat nem lát az egyháztanács, mintha e fundust árverésen megveszi; felhatalmazást kér a megvételnél, esetleg az egyház javára leendő eladhatásra.

Folyamodó lelkész kérelme, — miután az egyháztanács mellékelt jegyzőkönyvi kivonatával is támogatva van — a felsorolt indokoknál fogva megadatik, s a presbiterium utasíttatik, hogy mind a megvételnél, mind az esetleges eladásnál az egyház javát célzó körültekintéssel járjon el.

5. Ugyanazon gyűlés jegyzőkönyvének 3-ik pontjában Fodor István zilizi lelkész az iránt folyamodik, hogy miután Somogyi Kálmán segédszolgabíró által a trágyának általa kifogásolt helyre hordatása miatt 15 frt 40 krig megbüntettetett, mely bírság terhe alól azonban az alispáni fölmentvény

daczára sincs feloldozva: tenne lépéseket egyházmegyei közgyűlésünk az ügy tisztázása érdekében. Ebből kifolyólag Debreczeni B. ügyészünknek a kérvény azon utasítással adatott ki, hogy az abban részletesen, de sok helyen zavarosan leírt ügy állásáról magának tudomást szerezvén, az eredményt juttassa egyházmegyei gondnokunk tudomására, ki is a kifejlendő körülmények szerinti intézkedés megtételére előre is fölkéretik.

E megbizatásból kifolyólag ügyészünk jelenti, hogy gondnokunkkal együtt végzett hivatalos eljárások eredménye az lett, hogy a fentirt összegből a t. alispán ur által törölt 3 frt összeg levonása után mutatkozó 12 frt 40 kr. még most is mint fizetési teher szerepel. De miután a lelkész e kényszerhelyzetbe azon körülmény miatt jutott, mivel a parochia szűk fundusán a trágyát nem tudja elhelyeztetni; a lelkésznek azon méltányos kérése teljesítését indítványozzák, hogy a büntetési összeg fizetése ne az ő, hanem az egyház terhe legyen.

Közgyűlésünk az eljárást helyeslőleg tudomásul veszi, lelkészt a birság terhe alól felmenti és egyszersmind a trágyahely felőli intézkedés megtételével Szakal József és Szekrényesy Árpád tanácsbíráit bizza meg.

6. Olvastatott a Borsodon f. évi február hó 25-én tartott szavazatbontó gyűlés jegyzőkönyve, melyben előadatik, hogy 46 beérkezett szavazat közül az egyházmegyei papi aljegyzőségre Csizmadia Jenő bánhorváti lelkész 28 szavazattal elvlasztatott.

Csizmadia Jenő a benne helyezett bizalmat meleg szavakban megköszömvén, az esküt letette s helyét jókívánatok mellett elfoglalta.

A szavazatukkal már több ízben is elmaradt szendrői és nekézsenyi lelkészek 2 — 2 frt birságban elmarasztaltatnak, annak kijelentése mellett, hogy hasonló esetben a büntetési összeg kétszeresen lesz számítandó.

7. Olvastatott a Borsodon f. évi január hó 10-én tartott szavazatbontó gyűlés jegyzőkönyve, melynek I. pontja szerint Fáy Manó — a 48 egyházból hiánytalanul beérkezett szava-

zatok általános többsége által — 25 szavazattal egyházmegyei világi tanácsbíróvá választatik.

Elválasztott tanácsbírói közgyűlésünkön megjelenvén, az esküt letette, s helyét szerencse és áldáskivánatok közt elfoglalta.

8. Olvastatott az 1886. évi okt. 18 — 24. napjain Pápán tartott egyetemes konvent jegyzőkönyvének 24-ik pontja, a mely szerint utasítatnak az esperesek, hogy a közalpból nyert segélyösszegeknek azon célra fordítását, melyre engedélyeztettek, szigoruan ellenőrizték, és jelentésüket, hogy a nyert segélyösszegek a kellő célra használtattak fel, a közalap végrehajtó bizottságához esetről-esetre terjeszszék föl.

Közgyűlésünk ezen konventi utasításból kifolyólag kötelességévé teszi a közalpból segélyezett egyházak lelkészeinek, hogy a közalpból egyházi és iskolai célra mult évben nyert segélyösszegnek a kellő célra lett felhasználásáról esperesi hivatalunkhoz jelentést tegyenek.

9. Ugyanazon konventi jegyzőkönyv 27-ik pontjában tett s elfogadott indítvány folytán felhivatnak az esperesek, hogy a mely egyházak »adósságtörlesztés« czimén kéri a segélyezést, azoknál nagy gonddal ellenőrizték azt, hogy mikép jutott az egyházközség adósságba, teljesen indokolt és kikerülhetetlen viszonyok idézték-e elő az adósság létrejövetelét? mert csak ily esetekben ajánlja a végrehajtó bizottság segélyezésre az ilyen egyházakat.

Tudomásul vétetett.

10. Olvastatott a főt. egyházkerület mult 1886. évi őszi közgyűlésének 22-ik számú pontja, melyben az egyházkerületi tanügyi bizottság fölterjesztése alapján az mondatik, hogy egyházmegyénkben 6 iskolában nincs ismétlő iskola, hogy 3, sőt 2 osztályu iskolák is találatnak, hogy nem törvényszerű tanterem van 20, testgyakorlat pedig 45 iskolában nem tanítatik.

Miután az itt feltüntetett hiányok megszüntetése felett egyházmegyénknek örködni kötelessége, a kebelbeli egyházak, illetőleg tanítók utasítatnak, hogy a törvény kívánalmának megfelelőleg járjanak el.

11. Olvastatott ugyanazon közgyűlés jegyzőkönyvének 48. sz. pontja, melyben Sajó-Kazinczon tartott őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 19. sz. határozatával az egyházkerülethez, s általa a konventhez felterjesztett, térképileg is kijelölt területen felállított misszió-telep ügyét, a célnak megfelelő berendezését midőn helyeslőleg tudomásul veszi, egyszersmind egyházmegyénknek ez ügyben szerkesztett munkálatát méltányolva, a misszió kört a kért 500 forintnyi segélyre ajánlja.

Tudomásul vétetik.

12. Ugyanazon gyűlésünkben fölterjesztetett a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez a Nyárády Lajos szentjakabi róm. kath. lelkész által Dubay János róm. kath. férjnek Diszházy Julianna ref. vallásu nejétől született gyermeke elkereszteltetése miatt támasztott vallás-sérelmi ügy, melyben az egyházmegye által e kérdésben elfoglalt álláspontot a midőn tudomásul veszi, egyszersmind határozatilag kimondja, hogy e fontos ügyet az egyetemes konvent elé terjeszti és fölkéri, hogy hathatós befolyását használja fel arra, hogy az 1879 ik évi 40-ik t.-cz. 53-ik §-a törvényhozás, mint legfőbb törvénymagyarázó hatóság által magyaráztassék meg, hogy így eleje vételessék a törvény különböző értelmezéséből származó, a felekezeti békét felforgató surlódásoknak.

Tudomásul vétetett.

13. Olvastatott a misszió-kör székhelyeinek megállapítása, a misszió-lelkész ügyköre, kötelességei, javadalmazása, általában a misszió-kör szervezése tárgyában kiküldött bizottság jelentése, melyben komoly tanácskozásra valló részletekig terjedt megfontolással javasolják, hogy a misszió-kör székhelyeiül Ózd és Nádasd községek jelöltetvén ki, a misszió-kör két részre osztassék.

Az ózdi székhelyű körhöz tartozzanak: Várkony, Bolyok, Czenter, Sajó-Németi, Királd, Mercse, Bóta, Sata, Csokva, Omány, Domaháza, Sikátor, Vasvár-pusztas és Bánszállás bányatelep.

A nádasdi körhöz tartozzanak a székhelyen kívül: Lénárd-Darócz, Mogyorósd, Balaton, Arló, Járdánháza és Csépany ref. vallásu lakosai, kik az egyházi törvényekben megállapított létszámtól eltérőleg, — de a kezdet nehézségeivel

küzdő egyházi közigazgatási gyakorlati elvek helyesebb alkalmazhatása, az egyházi érdekeket szívéből viselő erők nagyobbkörű működhetése céljából egészen indokoltan — a hívek számarányánál magasabban is megállapítható presbiterialisok által igazgattassanak, hogy az ózdi-körben 8, a nádasdiban 6 tagu presbiterium legyen.

A működő lelkész ügykörére nézve javasoltatik, hogy a lelkész a presbiteriumok által kijelölendő helyeken havonként isteni tiszteletet tartson, az uri szent vacsorát Ózdon és Nádason felváltva, — esetleg más helyeken is — rendesen kiszolgáltassa; az anyakönyvet pontosan vezesse, azon megjegyzéssel, hogy a lelkész köteles a leányegházak részéről külön fiók anyakönyvet vezetni, melybe az egyes esetek bejegyeztessenek, az így bejegyzett adatok az év végén lévén az anyaegház anyakönyvébe beirandók.

A misszió-kör lelkésze évi javadalmazásának alapját képezné az egyetemes konvent által e célra megalapított 200 frt, a presbiteriumok által meghatározandó stólailetmény és a párbér, mely utóbbi nem kivetés, hanem a lelkész közbejöttével eszközlendő, s a viszonyok változtáig érvényes a j á n l a t útján végrehajtandó.

De miután a misszió kör lelkészeinek ily czimű működése folytán egy őt nem kötelező teher száll a nekézsényi tanító vállaira: az általa lelkésze helyett teljesítendő egyházi szolgálat díjazása fejében az egyházkerület által kijelölendő alapból évi 50 frt fizetést huzzon.

A mi végül a gömöri egyházmegyének azon óhajtását illeti, h é t i egyház lelkésze a misszió-körhöz csatolandó telep-részek elvesztése által okozott charta-csonkítás fedezéseül a főtiszt. egyházkerület pénztárából kárpótlásban részesíttetés; az erre alapul szolgáló adatok összegyűjtésével a bizottság által fölkért Debreczeni Bertalan indítványa, illetőleg közgyűlésünk előtt is részletesen előadott előterjesztése mellett komoly tanácskozásra ajánlja azon okmányilag is igazolható állítása elfogadását, hogy az egyházkerület levéltárában levő h é t i régi charta szerint a kérdéses filialis egyházak a héti anyaegházhoz nem tartoztak s így a lelkész javadalmazásához sem járulhattak. Hogy mikor csatoltattak együvé, azt az egyházkerület régiebb jegyzőkönyvei sem igazolják. Az

egyházkerületi névtárban is csak az 1876-ik évtől óta látható, hogy a kérdéses leányegyházak a héti egyházhoz irattak, de a nélkül, hogy erre egyházkerületi jegyzőkönyveinkben csak legkisebb alapot is találjunk.

Végül a bizottság azon óhajtását fejezi ki, hogy miután az egész misszió-körben egy ref. tanító sincs, holott Ózdon és Nádasdón 4 tanító működik: minden befolyását oda irányítja, hogy netalán megüresedés esetére egy tanítói állás — a kántori teendők végzésével is megbízható ref. vallású tanítóval töltsék be.

Közgyűlésünk e bizottsági jelentést egész terjedelmében elfogadja, az abban foglalt elvek, indítványok, gyakorlati intézkedések kivételéhez hozzájárul; egyszersmind tisztelettel kéri a főtiszt. egyházkerületet, hogy az egyházmegyénk és a gömöri egyházmegye között a kérdéses ügyben felforgó nézeteltéréseket, akadályokat kiegyenlíteni méltóztassék, annyival inkább, mivel e körülmény nemcsak a misszió bizottság sikeres működését zsidbasztja meg, hanem a nagyobb lelki gondozásra szorult misszió-telep hivei között is gátul szolgál azon magasabb jelentőségű, egyházunkra nagy horderővel bíró cél elérésénél, mely alapja volt egyszersmind e misszió-eszme megszületésének is.

14. Olvastatott s-kazinczi őszi közgyűlésünk jegyzőkönyvének 22-ik pontja, mely szerint Némedy József dédesi lelkész már régebben 10 frt birságban marasztaltatott el, de e fizetési kötelezettségének még most sem tett eleget.

A dédesi egyház gondnoka, — mint a ki e birság letartására hivatalból utasítva lett — ismétlen és szigorúan köteleztetik ez utasítás fogantatására azon meghagyással, hogy jövő őszi közgyűlésünkön jelenjen meg.

15. Olvastatott ugyanazon közgyűlésünk jegyzőkönyvének 25-ik pontja, melyben a mályinkai lelkész és gondnok utasítottak rendezetlen magtári ügyök tisztázására s azt jelző jelentéstételre.

Miután e jelentés múlt 1886. évi október 1-ig — mint kitűzött határidőig — az esperesi hivatal-

hoz nem adatott be : lelkész és gondnok e mulasztásukért megrovatnak. Egyébiránt a később beérkezett jelentés tudomásul vétetik.

16. Olvastatott ugyanazon közgyűlésnek 32-ik számu jegyzőkönyvi pontja, melyben Törös Ferencz ládbessenyői lelkész többféle tartozások ügyében teendő intézkedésért folyamodik.

Ragályi György egyházmegyei gondnok — mint a ki ez ügy elintézésére közgyűlésünk által fölkérte — jelenti, hogy e megbízásában pontosan eljár, s így további intézkedés szüksége fön nem forog.

17. Olvastatott Dávid József s.-szentpéteri segédlelkésznek a papi könyvtárra vonatkozó jelentése, mely szerint ő, mint jelenlegi könyvtárnok, előde Horvát János távozása alkalmával a könyvtár átvételénél jelen nem lévén, csak a könyvtárban talált könyvekről terjeszthet közgyűlésünk elé kimutatást. Miután pedig a könyvek czimjegyzékének sokszorosítására a könyvtári felügyelő által utasítva nem lett, azt nem is teljesíthette.

Közgyűlésünk e könyvtár rendezése czéljából főfelügyelővé és pénztárnokká Vadászy Pál s.-szentpéteri lelkészt választja meg, megbizván, hogy e könyvtárt segédlelkész Dávid Józseffel rendezvén, azokban levő könyvekről készített és sokszorosított czimjegyzéket egy-egy példányban minden lelkész részére küldje meg.

Ebből kifolyólag kimondatott, hogy minden lelkész a könyvtár részére általa megvétetni óhajtandó könyvek jegyzékét Vadászy Pál könyvtári főfelügyelő és pénztárnoknak küldje meg.

18. A felső-barczikai egyház az ivánkai hegyen levő »Vicsital« nevü, részben lelkészi, részben egyházi, elpusztult szőlőjének eladhatására még az 1882. évben tartott egyházmegyei közgyűléstől jogot nyert azon meghagyással, hogy az adásvevési szerződést mutassa be; de miután vevő hiányában nevezett szőlőt csak most adhatta el, kéri a nevezett szerződést megerősítési záradékkal leendő ellátás után a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésre felterjeszteni.

Közgyűlésünk ezen eladást, mint régebben, úgy most is mindkét részre előnyösnek találván, az eredetiben mellékelt adásvevési szerződést megerősítés végett a főt. egyházkerületi közgyűlésre pártolólág terjeszti fel.

19. Olvastatott a hegymegi egyház folyamodványa, a melyben előadja, hogy 11 kat. hold és 515 □ öl egyházi erdejét Borsodmegye közigazgatási erdészeti bizottságától küldött, s miniszteri jóváhagyással is ellátott „üzemterv” szerint több oknál fogva, de különösen szegénysége miatt sem kezelhetvén, illetékes helyen odahatni kéri közgyűlésünket, engedtetnék meg a hegymegi egyház jelenbeni erdejének házi kezeltetése, vagy ha ez nem lehet, annak szántófölddé alakítása, vagy végső esetben a közös határőrrel való őriztetése.

Ezen kérvény — mellékleteivel együtt — véleményezés végett Vattay Bertalan e. m. ügyésznek adatott ki és az arra tett jelentés szerint a felsőbb jóváhagyással ellátott üzemterv az 1879. évi XXXI. t. cikkben alapulván, az abban előirtaktól eltérni nem lehet. Hanem minthogy e terv keresztülvitelével elvont hasznok, s fölmerülendő költségekkel szemben a jövedelem aránytalan: ügyészünk czélszerűnek javasolja, hogy az erdő eladatván, ára jövedelmeztessek.

Közgyűlésünk a hegymegi egyház kérelmét nem teljesítheti; hanem elfogadja ügyészünk indítványát, mely szerint a nevezett erdőterület eladandó; megjegyyezvén, hogy az eladásról annak idejében a presbyterium egyházmegyei közgyűléseinkre jelentést tegyen.

20. Olvastatott a sajó-kazinczi egyháznak, megbizottjai által is támogatott azon kérvénye, melyben azon okból, mivel tanítójuk Ragályi Endre folyton tartó betegsége miatt tanítási kötelezettségének meg nem felelhet, s reményök sincs felgyógyulásához: félfizetésre ideiglenes tanító hívhatásra engedélyt kérnek; vagy ha szakértő orvosi vizsgálat folytán remény nyujtatnék még felgyógyulásához, s ez hosszabb, de bizonytalan időt helyezne kilátásba, nyugdíjaztatásának kimondása mellett az egyház rendes tanító hívhatására jogosittassék fel.

Tekintve az egyház méltányos alapon nyugvó kérelmét, mely a tanítás és nevelés érdekeit tartja szem előtt, — de tekintve az önhibáján kívül szenvedő tanító helyzetét is, — azt látja egyházmegyei közgyűlésünk legméltányosabb eljárási módnak, hogy egyházmegyei gondnokunk Ragályi Endrének a s.-szentpéteri járási orvos által leendő megvizsgáltatására fölkéressék, az általa feltüntetendő eredmény alapján őszi közgyűlésünk határozván.

21. Olvastatott a dövényi leány-egyház presbiteriumának Majoros Péter és Sztari Pál vegyes házasoknak a róm. kath. egyház által jogtalanul s csak a nevezett egyház javára történt megadóztatása és egyházi közmunka teljesítése tárgyában közgyűlésünkhöz terjesztett panasza.

Egy régibb esetből is kifolyólag határozatilag kimondatik, miszerint a vegyes vallású házastársak közül, ha a férj vagy nő egyházunkhoz tartozik, fekvő birtokkal s igavonó erővel rendelkezik: charta szerinti egyházi adóit és szolgálmányait a többi egyháztagokat kötelező mértékben tartozik teljesíteni, ellenkező esetben azok csakis zsellérfizetésre, illetőleg a szolgálmányokra kötelezhetők.

22. Olvastatott a sajó-kazai egyház presbiteriumának kérvénye, melyben előadja, hogy a templomok javítására 1500 frt önkéntes megadóztatásán felül olyan tőkepenzeit is kénytelen felvenni, melyek e célra vannak letéve, mint a minő az 1879 ik évi nov. 20-án a putnoki népbankban elhelyezett a báró Radvánszky Sarolta urnő házassági akadály alóli felmentvény 100 frt dija, mely összegnek s kamatainak a jelzett célra leendő felhasználására engedélyt kér.

Közgyűlésünk — tekintve az egyház anyagi helyzetét, szemben a nagyobb költséget igénylő építkezési terhekkel, folyamodó egyház kérését megadja, azon megjegyzéssel, hogy az egyh. előjáróság az egyház érdekeit az építkezésnél folytonosan szem előtt tartsa.

23. Olvastattak a sajó-ecsegi egyház előjárósága által felállítandó iskolai takarékpénztár alapszabályai.

Közgyűléstünk e tervezett intézkedést örömmel veszi tudomásul; azonban az alapszabályok 4-ik §-ában jelzett $8\frac{0}{10}$ kamat és $2\frac{0}{10}$ kezelési költségzedési tervezetébe, miután az a kezelést uzsoráskodás színében tünteti fel, bele nem nyugszik, hanem annak a presbiterium által leendő megváltoztatását mondja ki.

24. Olvastatott Csizmadia Jenő bánhorváti lelkész és Szilágyi János tanító kérvénye, melyben részletesen előadják, hogy Berentés István községi helyettes bíró és egyszersmind presbiter, egyházközségökben oly alap nélküli izgatással zavarja a gyülekezetnek különben békésen fejlődő életét, hogy azt tovább szó nélkül nem tűrhetik, hacsak ki nem teszik egyházukat a vizálykodás szülte rohamos sülyedésnek, vagy legalább az ennek alapul szolgáló vallástalan közönyösségnek.

Közgyűlésünk komoly megfontolás tárgyává tevén az ügyet, azt az egyháztörv. 257. §. d) pontja alapján fegyelmi uton elintézendőnek tekinti, de miután a panaszlott presbiter felett itélni az egyh. törvény 239. § a szerint teljesen az egyházközségi bíróság van jogosítva, melynek ülésén a lelkész mint érdekelt fél nem elnökölhet (261. §) a 264. §. által engedélyezett delegáció elfogadása által véli azt megoldhatónak. Miért is tisztelettel fölkérni határozza a főtiszt. egyházker. elnökséget arra, hogy a 264. §. utolsó pontjában engedélyezett jogánál fogva az ez ügyben itélendő delegált bíróságot ki nevezni méltóztassék.

25. Olvastatott a vámosi egyházlátogatási járás jegyzőkönyve, melyben előadatik, hogy a meszesi egyház állami adóját pontosan nem fizeti, valamint a tanítói nyugdíjintézetbe is 11 évi hátrálékkal adós. Hasonló helyzetben van az abodi leányegyház is.

E kötelességmulasztásért az egyház lelkésze és a presbiterium többi tagjai megrovatnak és szigoruan utasítatnak, hogy ez adóügyet rendezzék; általában egyházuk anyagi helyzetének javításánál nagyobb lelkiismeretességet és hűséget tanusítsa-

nak; eljárásuk eredményéről pedig jövő őszi közgyűlésünkre jelentést tegyenek.

26. Ugyanazon járás jegyzőkönyvének tanúsága szerint a zilizi egyházban az iskolamulasztás megszüntetése érdekében a községi előljáróság kötelességmulasztással vádoltatik, a mennyiben e baj orvoslása végett nem teszi meg a törvény által előirt lépéseket.

Közgyűlésünk az ügy fontosságát tartva szem előtt, Ragályi György egyházmegyei gondnok utján fölkérni határozza az illető szolgabírói hivatalt, hogy nevezett község előljáróságát e kötelességök teljesítésére kötelezze.

27. Olvastatott a vadnai egyházlátogatási járás jegyzőkönyvének a szilvási egyházra vonatkozó azon pontja, mely szerint — noha tőke- és kamathátrálékainak behajtására a presbiterium egyházmegyei közgyűlésünk által már egy ízben utasítottat — még most is 348 frt 48 kr. ily című hátráléka van.

E zavar megszüntetése végett gondnok utasítatik, hogy ez ügyben egy hiteles kimutatást készítve, azt Vattay Bertalan ügyészünknek — további intézkedés végett — mielőbb adja át.

28. Ugyanazon jegyzőkönyv jelenti, hogy a tardonai egyház ládája zár nélkül talaltatott s a gondnok az egyház pénztárát nem illetékes helyen tartja.

Gondnok felelősség terhe alatt köteleztetik, hogy az egyház ládáját kettős zárral lássa el; a pénztárt pedig a lelkész ellenőrzése mellett az egyház ládájában helyezze el.

29. Ugyanazon jegyzőkönyv a nekézsenyi egyház zilált magtári viszonyait tünteti fel, mely szerint 1474 frt 9 krból, mint tőkéből, 411 frt 80 kr. elveszett; a megmaradt tőke kamatai újra nem fizettetnek, s mely szerint a presbiterium a múlt őszi közgyűlésünkben ez ügy tisztázásával megbízott egyházlátogatóság előtt jelenti, hogy a bevehetetlennek jelzett 613 frt 86 krból 202 frt 6 kr. még bevehető.

Gondnok felelősség terhe alatt utasítatik magtárunk pontosabb vezetésére, s köteleztetik, hogy a fent irt 202 frt 6 krnyi követelésről egy

indokolt kimutatás kíséretében esperesi hivatalunknál mielőbb jelentést tegyen.

30. Ugyanazon jegyzőkönyv jelenti, hogy a barczai egyház gondnoka a tanítói nyugdíjhátrálékba fizetett 132 frtról nyugtát nem tudott felmutatni.

Nevezett gondnok a kérdéses nyugtának az esperesi hivatalnál őszi közgyűlésünkig leendő bemutatására közgyűlésileg utasítatik.

31. Ugyanazon jegyzőkönyv szerint a bánhorváti egyháznak Hebron János ottani földbirtokossal szemben már régen fennálló adóssági terhe tisztázva nem lévén, arra az egyházlátogatóság által a presbiterium utasított.

Közgyűlésünk határozatilag kimondja e zavaros ügy tisztázását s később beállható kellemetlenségek kikerülése végett Debreczeni Bertalan ügyészünket megbizza, hogy Hebron Jánossal számokodván, vele kötvényt készítsen s általában az egész adóssági ügyet rendezze s erről jövő közgyűlésünkre jelentést tegyen.

32. Olvastatott a szentpéteri egyházlátogatási járás jegyzőkönyvének az ivánkai egyházra vonatkozó azon pontja, mely szerint a temető a tiltó törvények ellenére is marhalegelőül használtatik.

A temető körülsánczoltatására s ezen eljárásról az esperesi hivatalnak leendő jelentéstételre a presbiterium közgyűlésileg köteleztetik.

33. Ugyanazon jegyzőkönyvben a kazinczi egyház presbiteriuma határozott intézkedést kér arra nézve, hogy a 12—15 éves ismétlőiskolás leányok tartoznak-e a lelkésznek charta szerint biztosított, a vasárnapi katekizmusi tanításért járó egy napi szolgálatot teljesíteni.

Miután a lelkésznek e szolgálat díjlevelileg biztosítva van, a presbiterium, illetve a lelkész annak értelmé szerinti eljárásra utasítatik.

34. Ugyanazon jegyzőkönyvben a varbói egyház presbiteriuma panasolja, hogy lelkészek must váltság czimén — ha rendes időben be nem fizetnék — 2 frt helyett 2 frt 50 krt követel. Tisztelettel tesznek kérdést az iránt, hogy ez 50 kr. többlet az egyházat illeti-e, vagy a lelkészt?

Miután ezen ügy az egyház hivei és a lelkész között létrejött, az 1866-ik évi április 14-én a kazinczi egyházmegyei közgyűlésen felolvasott, megerősített, előttünk is felmutatott szerződésen alapszik: a kérdéses 50 krnyi összeg a szerződés világos kifejezése szerint a lelkészt, felerészben 25 kr. pedig a tanítót illeti.

35. Ragályi György egyházmegyei gondnok közgyűlésünknek hivatalosan jelenti azon körülményt, hogy Tóth István kazinczi lelkész az egyházmegyei pénztárnok adós Bende Istvánért a jótállást felmondta, s ebből kifolyólag indítványozza, hogy kellő biztosíték hiánya miatt a tartozási összeg mondassék fel.

Közgyűlésünk ez indítványt elfogadván, határozatilag kimondja, hogy Bende István kötvénye beperelés végett Vattay Bertalan ügyészünknek kiadandó.

36. Apostol Gyula laki, Némedy József dédesi lelkész, segédlelkész berendeléséért folyamodnak.

Apostol Gyula egészségi helyzete aggasztó lévén, az által óhajt rajta közgyűlésünk segíteni, hogy — miután oly rendelkezés alatt álló segédlelkész, ki egyházát azonnal elhagyhatná, egyházmegyénkben nincs — a hegymegi lelkészt a szorosabb értelemben vett papi teendők helyettes végzésével megbizza, a tanító által is végezhető egyházi szolgálatok teljesítésére pedig segédlelkész berendeléséig a tanítót kötelezi.

Némedy József dédesi lelkész kérelme szintén rendelkezés alatt álló segédlelkész hiánya miatt nem teljesíthető.

37. Olvastatott Balog István edelényi lelkész kérvénye, melyben magát a laki iskolalátogatósági kör teendői alól felmentetni kéri.

Folyamodó lelkész kérelme — tekintve a jegyzői hivatallal járó terheket — méltányosnak találván, őt ez állás alól felmenti s helyette Farkas József hegymegi lelkészt választja meg.

38. Olvastatott Demeter János kápolnai körjegyző folyamodványa, melyben panaszlólag adja elő, hogy rajta Tóth Menyhért kápolnai lelkész által négy évi gabona- és mustpénztartozás követeltetik, és Kőrösi Antal ottani tanító egy évre kétszeres mustpénzt irt reá, holott ő azért a lelkésznek hasonértékű szolgálatot tett és azon reményben volt, hogy ezt méltányolva, nem kér több fizetést. Kéri azért közgyűlésünket annak kimondására, hogy a több évi papi tartozást lehet-e követelni, s hogy mint nem szőlőbirtokos tartozik-e mustpénzt fizetni?

Közgyűlésünk folyamodó kérelmét teljesen indokoltnak nem találván, őt a többi egyháztaggal egyenlően, chartalis kötelezettségének teljesítésére kötelezi. Továbbá, miután Tóth Menyhért lelkész állítása szerint Parasznyán saját, Kápolnán pedig bérelt szőlője van: mustpénzt is a többi szőlőbirtokosokkal egyenlő arányban tartozik fizetni.

39. Palcso Károly damaki lelkész és Szécsényi István ottani tanító azon sérelmes panaszukat terjesztik elő, miszerint díjlevelök tartalma szerint Ujj János és Drótos Istvánné egyháztagok -- miután kiskoru gyámoltjaik nevén telekönyvezett birtok áll -- a chartalis fizetésre vannak kötelezve, azonban ennek teljesítését megtagadták.

Közgyűlésünk a lelkészi és tanítói fizetések kirovásánál a mindkét félt kötelező díjlevelet tartván irányadóul, panaszlott egyháztagokat fizetési kötelezettségök teljesítésére utasítja.

40. Indítvány folytán

határozatott, hogy az egyházmegyei határozatok kiküldése ezentúl kézbesítési ivec mellett történjék. Ily iveknek az egyházmegye költségén leendő beszerzésével Tóth Menyhért dékánunk bizatik meg.

41. Olvastatott Sarudi László ivánkai h-lelkész és tanító kérvénye, melyben szomorú anyagi helyzetére mutatva, részletesen előadja, hogy a mint az általa felhozott adatok hitelt érdemlőleg igazolják az összes lelkész-tanítói jövedelem 399 frtra tehető, mely összegnek neki járó fele része pedig egy nemesebb munkakörben mozgó egyházi hivatalnok-

nak megélhetésre is kevés. Kéri azért közgyűlésünket, hogy szomorú anyagi helyzetén bármely tárból leendő segélyezés által segítsen.

Folyamodó kérelme méltányosnak, egyszerűsmind a tényleges viszonyokkal megegyezőnek találtatván, egyházmegyénk szíves készséggel siet a folyamodó segédlelkész helyzetén segíteni, de miután nagyobb segílyt nyújtható pénztár nem áll egyházmegyénk rendelkezésére, a hollandi tárból leendő állandó segélyezés végett a főtiszt. egyházkerület pártfogásába közgyűlésünk által melegen ajánlatik.

42. Bényei Teréz, Sarudi Lászlóné szül. Elek Zsuzsánna, Ujlaky árvák, a hangácsi egyház, Tóth István n.-barczai, Kovács József d.-horváti, Győry Béla f.-nyárádi, Bodnár Károly f.-kelecsényi tanítók bármely tárból leendő segélyezésért folyamodnak.

Kérvényök lehető elintézés végett az egyházmegyei segélyosztó bizottsághoz tételik által.

43. Lelkészjelölő bizottság tagjainak megválasztottak:

Tóth Menyhért papi, ifj. Lossonczy Károly és Ragályi Béla világi tanácsbírák. Póttagok: Szakal József papi, Szekrényesy Árpád világi tanácsbírák.

44. A domesztikai kérvények megvizsgálására kiküldött bizottság közgyűlésünk által határozaterőre emelt jelentése következő:

Az abodi leányegyház iskolaépítés és templomjavításra 300 frt segélyért folyamodik. Költségvetése 759 frt 40 kr.

Folyamodó leányház — tekintve, hogy más vallásfelekezetűek közé ékelt, nagyon szegény tagokkal bíró s magát másképp feltartani nem képes, tekintve, hogy az ott lakó tót ajkuak között nemzetiségi missziót teljesít, ajánlatik 300 frtra.

45. A vadnai egyház iskolaépítésre kér 300 frtot. Költségvetése 300 frt.

Tekintve, hogy a templomépítés miatt előállott adósság törlesztésére a hivek nagymérvű kivetést tettek magukra, s tekintve, hogy még paplakot is kénytelenek építeni, ajánlatik 100 frtra.

46. A bánhorváti egyház templom és iskola körüli építkezésre 500 frtot kér. Költségvetése 864 frt 26 kr.

Minthogy az egyháznak semmi jövedelme nincs, s fentartásának költségeit önmegadóztatás útján fedezi, ajánlatik 150 frtra.

47. A ládbesenyői egyház iskolaépítése befejezésére 150 frtot kér. Költségvetése 150 frt.

Tekintve, hogy ugyanezen célra már a mult évben segélyeztetett, nem ajánlatik.

48. A szakácsi-i egyház adóssága törlesztésére kér 100 frtot. Adóssága 224 frt.

Tekintve a nép nagy szegénységét, az egyház csekély népszerűségét, ajánlatik 100 frtra.

49. A s. ivánkai egyház építkezésre 240 frt. Költségvetése 508 frt 16 kr.

Tekintve az egyház híveinek igen csekély számát, különösen a hívek áldozatkészségét, ajánlatik 150 forintra.

50. A dövényi leányegyház iskola és templomjavítási költségei fedezésére kér 150 frtot. Költségvetése 150 frt 30 krajczár.

Tekintve a hívek szegénységét, csekély számát, ajánlatik 100 frtra.

51. A kápolnai egyház temploma befedésére 299 frt segélyért folyamodik. Költségvetése 399 frt.

Miután a híveket igen nagy csapás érte a szőlő kipusztulása által s naponkint szegényedik ajánlatik 150 frtra.

52. A berentei egyház paplaképítésre kér 600 frtot. Költségvetése 1196 frt 80 kr.

Tekintve, hogy az építkezés halaszthatatlan és hogy a hívek számban igen megfogyatkoztak, ajánlatik 150 frtra.

53. Az alacscai egyház templom-, torony- és lelkészlakjavításra 400 frt segélyt kér. Költségvetése 878 frt.

Tekintve, hogy ezen egyház minden épülete javítást igényel, ajánlatik 100 frtra.

54. A dédesi egyház használhatlanná vált paplaka kijavítására 415 frt segélyért folyamodik. Költségvetése 715 frt 40 kr.

Folyamodó egyház, miután paplaka igen roz-
zant, lakhatatlan, tekintettel a nép szegénységére,
ajánltatik 150 frtra.

55. A hegymegi egyház, iskola, templom és paplak javi-
tására 330 frt segélyt kér. Költségvetése 460 frt.

Tekintve, hogy folyamodó egyház ugyanezen
célra mult évre domesztikai segélyben részesült,
nem ajánltatik.

56. A nekézsenyi egyház kérvénye, nem felelvén meg a
szabályoknak, figyelembe nem vehető.

57. A mályinkai egyház iskolaépítési költségeinek fede-
zésére 300 frt segélyt kér. Költségvetése 326 frt, fedezet van
178 frt, újabb kivetéssel előállitható 50 frt, elő nem állitható
hiány 500 frt.

Mint hogy ily módon a költségvetés érthetet-
len, s a szabályoknak meg nem felelő, folyamodó
egyház nem ajánltatik

58. A damaki egyház templomkibővítés, toronyfedés és
paplakjavítás czimén 900 frt segélyt kér. Költségvetése
1100 frt.

Tekintve a hivek csekély létszámát, az egy-
ház szegénységét s az építkezés által előállott nagy-
mérvű kiadást, ajánltatik 150 frtra.

59. A szilvási egyház templomtető-építésre és templom-
javításra kér 800 frt segélyt, 2000 frt kölcsönt 4 évi törlesz-
tés mellett. Költségvetése 4031 frt 40 kr

Bár az egyház hivei szép számmal vannak, s
tőkepenzzel is rendelkezik, de tekintve, hogy néh.
gróf Keglevich Miklós róm. kath. főúr által monu-
mentális templomát jelen alakjában önerejéből fen-
tartani nem képes, melyet pedig az építettő iránti
kegyeletből is fentartani köteles, s kupolatetőzetét
a bemutatott terv szerint átalakítani kénytelen,
ajánltatik 150 frt segélyre és 1000 frt törlesztési
kölcsönre, mely összeget az egyház hivei biztosítani
képesek.

60. Simon Károly tűz által károsult szilvási lelkész 200
frt segélyért folyamodik.

- Folyamodó mult évben szenvedett tűzkára miatt ajánltatik 100 frtra.
61. Ónodi István meszes-abodi lelkész 200 frt segélyt kér. Népes családja, csekély fizetése s agg korára való tekintettel ajánltatik 100 frtra.
62. Egyházmegyénk kebeléből közhirdetésre ajánltatnak a damaki és szendrőládi egyházak.
63. Szegény lelkészek és tanítók közül segélyre ajánltatnak a mályinkai lelkész és az abodi tanító.
64. A f. évi tavaszi egyházkerületi közgyűlésre egyházmegyénk részéről
Tóth Menyhért és Rácz Endre papi, Sturman György és Debreczeni Bertalan világi tanácsbírák küldetnek ki.
65. A sárospataki nyári egyházkerületi közgyűlésen és vizsgán leendő képviseltetéssel egyházmegyénk Szakal József papi és Szekrényesy Árpád világi tanácsbíráit bizza meg
66. Őszi egyházmegyei gyűlésünk helyüül a f. kelecsényi egyház tüzetik ki.
67. Mindezen jegyzőkönyvi pontok meghitelesítették.
- Jegyzették: Vadászy Pál főjegyző: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 24, 25, 26, 31, 35, 36, 41, 42, 43, 62, 63, 64, 65, 66, 67. pontokat és két törvényszéki pontot
Balog István aljegyző: 8, 9, 17, 18, 19, 38, 44 — 61-ig.
Csizmadia Jenő aljegyző: 20, 21, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34. és 39. pontokat.
Lovász Dezső világi jegyző: 14, 15, 16, 22, 23, 37, 40 pontokat.

A jegyzőkönyv rövid tartalma :

1. A gyűlés megnyitják.
2. Esperesi jelentés felolvastatik.
3. Elmaradt tanácsbírák igazoltatnak.
4. A bánfalvi egyház kérvénye a G. Kriston András-féle fundus ügyében elintéztetik.
5. Fodor István zilizi lelkész ügyéből kifolyólag a trágya elhelyezés kérdésében küldöttség neveztetik
6. Csizmadia Jenő bánhorváti lelkész papi aljegyzőnek megerősítettik.
7. Fáy Manó elválasztott tanácsbíró az esküt leteszi.
8. A pápai conventi jegyzőkönyv — a domesztikai segélyek hova fordítása ügyében — felolvastatik.
9. Ugyanazon jegyzőkönyv 27-ik pontja a miheztartás végett felolvastatik.
10. A főt. egyházker. tanügyi bizottság jelentése egyházmegyénkre vonatkozással.
11. A missió ügyet a conrent helyeslőleg tudomásul veszi.
12. Nyárády Lajos róm. kath. lelkész elkeresztelési ügyében tett fölterjesztéstik a konventhez fölterjesztetik.
13. A nyekésenkörnyéki missió-telep szervezési ügye.
14. Némegy József dédesi lelkész 10 frt bírsági ügye.
15. Mályinkán magtári ügy tisztázása elrendeltetik.
16. Törös Ferencz ládbesenyői lelkész tartozási ügye elintéztést nyert.
17. A papi könyvtár rendezése végett Vadászy Pál könyvtárnoknak választatik.
18. A barczikai egyház szőlője eladására engedélyt kap.
19. A hegymegi egyház erdeje eladásra ajánltatik.
20. Ragályi Endre s.-kazinczi tanító ügyében intézkedés tétetik.
21. A dövényi l.-egyház kérelme a vegyes vallásuak egyházi fizetése tárgyában.
22. A s.-kazai egyház presbit. kérvénye a 100 frt fölmentvény díj felvehetése tárgyában.
23. A s.-ecsegi presbit. kérvénye az iskolai takarékpénztár ügyében.
24. Csizmadia Jenő és Szilágyi János bánhorváti lelkész és tanító kérvénye Berentés István ellen.
25. A meszesi és abodi egyházak adóhátráléki ügye.
26. A zilizi előljáróság az iskola mulasztás megszüntetése érdekében nem intézkedik.

27. A szilvási egyház a kamat beszedésére utasittatik.
28. A tardonai egyház ládája kettős zárral ellátandó.
29. A nekésényi magtár zilált ügye rendezendő.
30. A barczai egyház gondnoka 132 frtot nyugtázni köteles.
31. A bánhorváti egyház ügye Hebron Jánossal rendezendő.
32. Az ivánkai egyház temető-ügye.
33. A kazinczi presbit. kérvénye az ismétlő iskolások egyh. szolgálata ügyében.
34. A varbói egyház kérvénye a mustváltság kérdésében.
35. Bende István adósnak a tartozási összeg felmondatik.
36. Apostol Gyula és Némegy József lelkészek káplánt kérnek.
37. Balog István a körlátogatóság alól felmentetik.
38. Demeter János kápolnai körjegyző kérvénye.
39. Palcso Károly damaki lelkész és Szécsényi István tanító kérése elintéztetik.
40. Az egyházm. határozatok vevény mellett kézbesítendők.
41. Samdi László lelkész-tanító a »hollandi« tárból leendő segélyezésre ajánltatik.
42. Több folyamodó kérvénye felolvastatik.
43. Lelkészjelölő bizottság választatik.
44. A domesztikai alapból leendő segélyezés végett az abodi leányegyház 30) frtra.
45. a vadnai egyház 100 frtra,
46. a bánhorváti egyház 150 frtra,
47. a ládbessenyői nem ajánltatik,
48. a szakácsi-i egyház 100 frtra,
49. a s.-ivánkai egyház 150 frtra,
50. a dövényi l. egyház 100 frtra,
51. kápolnai egyház 150 frtra,
52. berentei egyház 150 frtra,
53. alacsikai egyház 100 frtra,
54. dédesi egyház 150 frtra ajánltatnak.
55. Hegyemegi nem ajánltatik.
56. A nekésényi egyház kérelmével elutasittatik.
57. Mályinkai egyház nem ajánltatik.
58. A damaki egyház 50 frtra,
59. szilvási egyház 150 frtra és 1000 frt kölcsönre,
60. Simon Károly tűz által károsult lelkész 100 frtra,
61. Ónody István meszesi lelkész 100 frtra ajánltatnak.
62. Köz hirdetésre ajánltatnak a damaki és sz.-ládi egyházak.
63. Szegény lelkészek és tanítók közül a mályinkai lelkész és az abodi tanító.
64. Tavaszi egyházker. gyűlésre és
65. a nyári pataki gyűlésre küldöttek választatnak.
66. Őszi közgyűlésünk helye kitzetetik.
67. A jegyzőkönyv hitelesittetik

A f.-borsodi ev. ref. egyházmegye f. 1887. márcz. 31-én
Rudo-Bányán tartott törvényszéki ülésének

J E G Y Z Ő K Ö N Y V E .

J e l e n v o l t a k : Debreczeni Gábor esperes és Ragályi György egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Tóth Menyhért, Takaró József, Szakal József, Apostol Mihály papi-, Sturman Gy., Debreczeni Bertalan, Ragályi B., Fáy Manó vil. tanácsbírák. Vadászy Pál jegyző.

Fáy Manó, mint hivatalára nézve legifjabb tanácsbíró, az egyh. törv. 244. §: alapján nem szavaz.

Varga János mályinkai tanító ellen a f. évi január 10-én Borsodon tartott törvényszéki ülésben falopás vádja miatt hozott egyházmegyei törvényszéki végzés felolvastatott, melyben elnöklő egyházmegyei gondnok felkérve lett, hogy a vádlott ellen Elek Kálmán szentpéteri járási főszolgabíró előtt lefolytatott erdei kihágási ügy iratait az egyházmegyei bíróság által leendő megtekintés végett szerezzze meg, mely iratokat az elnökség felolvastatván, s vádlottat saját védelme előterjesztésére felhíván, miután semmit védelmére felhozni nem tudott: az egyházmegyei törvényszék ez ügyben következőleg

i t é l t :

Varga János mályinkai tanító az egyh. törv. 257. §. g) pontja szerint minősülő fegyelmi vétségben vétkesnek talál-
tatik, és az egyh. törv. 246. § e) pontjában foglalt büntetéssel sújtatik.

I n d o k o k :

Miután vádlott oly vétséget követett el, mely bárkinél is, annyival inkább egy oly egyházi hivatalnoknál, ki a népnevelés terén működve, gyermek-képzéssel foglalkozik, kik-

nek kebelében az erkölcsiség magvait tartoznék elhinteni, többszörösen beszámítandó, s miután e vétsége által a tanítói tekintélyt beszennyezé; miután a II-od foku erdei kihágási bíróság által is birságban marasztaltatott el, szigorubban lett volna büntetendő, de tekintve agg korát, büntetlen előéletét, és azon körülményt, hogy e tettének az egyházi törvényekben részletesen körvonalozott, azonban előtte ismeretlen pontokban jelzett horderejét felfogni nem tudta, az egyházi törvény 246. §. e) pontjában foglalt büntetéssel kellett sújtani.

Mely ítélet vádlott előtt azonnal kihirdettetett.

Ugyanazon törvényszék folytatólag:

Némedy József dédesi lelkész Elek Kálmán szentpéteri járási főszolgabíró által elnökségünkhöz 79/886. sz. a. áttett végzése szerint hivatalos helyiségében mutatott, állítólagos részegségből származott illetlen magaviselete miatt megbírságoltatott. Ennek folytán a folyó évi január 10-én Borsodon tartott egyházmegyei törvényszék e tárgyban hozott végzése az ítélethozatalt jelen gyűlésünk alkalmával tartandó törvényszéki ülésre halasztván, miután vádlott az elnökség azon felhívására, hogy saját védelmét adja elő, a részegség vádja ellenében két igazolványt mutatott fel, a törvényszék zárt ülésre alakult s következőleg

i t é l t:

Némedy József dédesi lelkész az egyházi törvények 257. §. h) pontja szerint minősülő illetlen magaviselete miatt az egyházi törvény 246. §. b) pontjában foglalt büntetéssel sújtatik.

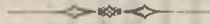
I n d o k o k:

Tekintve vádlott illetlen magaviseletét, melyet a papi tekintély rovására, és épen a szolgabírói hivatalban tárgyalás alkalmával tanusított; tekintve a szolgabírói hivatalban felvett és eredetiben itt felolvasott tárgyalási jegyzőkönyvet, melyben konstatálva van vádlott illetlen magaviselete; de tekintve másrészt azt, hogy abban a részegség nem említetik, sőt ennek valódisága ellen két igazolványt mutatott fel,

s így e körülmény az ítélethozatalnál alapul sem szolgálhattott; tekintve, hogy vádlott még eddig fegyelmi uton büntetve nem volt, mindezen terhelő és enyhítő körülmények tekintetbevételével mellett vádlottat az egyházi törvények 246. §. b) pontjában foglalt büntetéssel kellett sújtani.

Mely ítélet vádlott előtt azonnal kihirdettetvén, belenyugvását jelenté ki, minek folytán az ítélet jogerőre emelkedvén, végrehajthatott.

Vadászy Pál,
törvényszéki jegyző

Ítélet:

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye folyó 1887. évi január hó 10-én Borsodon tartott törvényszéki ülésének

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen voltak: *Debreczeni Gábor* esperes és *Ragályi György* elnöklete alatt: *Tóth Menyhért, Takaró József, Szakal József, Simon József* papi, — *ifj. Lossonczy Károly, Debreczeni Bertalan, Ragályi Béla*, világi tanácsbírák, — *Vadászy Pál* jegyző.

A felső-borsodi ev. ref. egyházmegye törvényszéke mint fegyelmi bíróság a Bató Ferencz vezledi lelkész és Dienes Ferencz gondnok ellen Csák Mihály és társai által beadott panasz folytán indított fegyelmi ügyben következőleg

i t é l t:

Folyamodók panaszukkal elutasítván, vádlottak az ellenök panaszolt fegyelmi vétség vádja alól felmentetnek.

I n d o k o k:

Panaszkodók az általuk emelt panaszok valódiságát vádlottak tagadása ellenében semmivel sem bizonyítván be, vádlottakat a vád alól fel kellett menteni.

Az ügyben költség nem merülvén fel, az a feletti intézkedés szükségére elő nem állott.

Ezen ítélet úgy vádlók, mint vádlottak előtt kihirdettvén, mindkét fél belenyugodott.

Ugyanazon törvényszék folytatólag:

A f.-borsodi ev. ref. egyházmegye törvényszéke a Varga János mályinkai tanító elleni, már régebben folyamatban levő fegyelmi ügyben következő

végzést hozott:

Az ítélelhozatal elhalasztatik és elnöklő egyházmegyei gondnok felkérctik, hogy a Varga János és társai ellen Elek Kálmán szentpéteri járási főszolgabíró előtt lefolytatott 1884/k a. 85. sz. erdei kihágási ügy iratait az egyházmegyei bíróság által leendő betekintés végett Borsodmegye alispánja utján megszerezni szíveskedjék.

Ugyanazon törvényszék folytatólag:

A sajó-szentpéteri járás főszolgabírója Elek Kálmán 79/k. p 86. sz. a. hozott azon végzését, mely szerint Némedy József dédesi lelkész a bíróság előtt mutatott illetlen magavi-selete miatt megbírságotlatott, az elnökséghez átteszi. Ennek folytán az egyházmegyei bíróság elé idéztetvén, mint vádlott fegyelmi ügyében az egyházmegyei törvényszék következő

végzést hozott:

A tárgyalás vádlott kérelmére a tavaszi egyházmegyei közgyűlés alkalmával tartandó törvényszéki ülésre elhalasztatik s vádlott utasítatik, hogy addig a védelmében előterjesztett körülményeket igazolja.

Kelt mint fent.

Vadászy Pál,
jegyző.

Ugyanazon törvényszék folytatólag:

A főt. egyházkerületi törvényszék a mult 1886. év szeptember 1-én Sajó-Kazinczon tartott egyházmegyei törvényszéki ülésben a n.-barczai lelkészválasztás felebbezett ügyéből kifolyólag Tarczalón 1886. szept. 21-én tartott ülésében egyházmegyei törvényszékünket arra utasítván, hogy a nyomozatot foganatosító biztosok által felszámított eljárásí költségek fölött mint első bíróság ítéletet hozzon, ez utasításból kifolyólag, következőleg

ítélt:

A N.-Barczán 1886. évi július 25-én megejtett lelkészválasztás ellen beadott panasz alapján kirendelt nyomozó küldöttség eljárásí költsége 19 forintban megállapítatik, s annak az 50 frt óvadékból váltók által leendő kifizetése ezennel utalványoztatik.

Tárgyalási jegyzőkönyv,

felvétellett Borsodon 1887. évi január 10-én a panaszszal megtámadott nagy-barczai lelkészválasztás ügyében tartott egyházmegyei törvényszéki ülésben.

Jelenvoltak: Debreczeni Gábor és Ragályi György egyházmegyei gondnok elnöklete alatt: Takaró József papi, ifj. Losonczy Károly és Debreczeni Bertalan világi tanácsbírók, Vadász Pál jegyző.

Elnöklő esperes a tárgyalást az ügy megnevezésével nyitván meg, Debreczeni Bertalan előadót az ügy részletes előterjesztésére hívja fel. Minek megtörténte után a felek felszólittatnak, hogy adják elő észrevételeiket. Erre a Farkas József képviselőében Simon József tanácsbíró előadja, hogy az előadás folyamán jobban szerette volna hangsúlyozni azon hivatalos hatalommal való visszaélést, mit a jegyző a helység kovácsa iránt tanusított az által, hogy az őt — ha Tóth Jánosra nem szavaz — a faluból való kirakatással fenyegette.

A másik fél, Tóth János semmi észrevételt nem tett, valamint Tóth Menyhért vádlott sem.

Ekkor a törvényszék zárt üléssé alakulván, szavazattöbbséggel következő

ítéletet hozott:

A N.-Barczán 1886-ik év okt. 24-én megtartott lelkészválasztás jóváhagyatik és az esperes felhatalmaztatik, hogy Tóth János szavazattöbbséggel elválasztott lelkész meghívásához a szükséges engedélyt kiadhassa.

Az eljárás költségei 19 frtban megállapittatnak, s azok viselésére vádlók köteleztetvén, a nyomozó biztosok részére a letett 50 forintból, mint óvadékból ezen összeg kiutalványoztatik.

Tóth Menyhért kápolnai lelkész ellen a panaszkérvény

ben emelt azon vád, mintha ő fia Tóth János érdekében itatási célból a választást megelőző éjjel Sógor György gondnok házához 2 hordó bort vitt volna, alaptalannak nyilváníttatik és e részben Tóth Menyhért által önmaga ellen kért vizsgálat megszüntettetik, s az egyházi törvény 285-ik §-a rendelkezéséhez képest jeleztetik, hogy a mennyiben ezen rosszhiszemüleg emelt vád által magát sértve érezné, elégtételt vádlók ellen a köztörvények útján szerezhethet.

I n d o k o k :

A Szert Gábor és 8 társa által beadott — utóbb azonban csak a nevezett, valamint Lovas István, Lovas János és Tózsér Gábor által fentartott panaszlevélben korteskedés miatt kérték vádlók a lelkészválasztás megsemmisítését, váduld hozván fel, hogy kápolnai lakos ifj. Péter József mult évi október 19 — 21-ig nagyobb összeg pénzzel N.-Barczán járván, ott a korcsmában itatott, s szavazatokat gyűjtött; hogy a Sógor György pinczejében s a Győrffy József házánál szavazatok gyűjtése céljából nagymérvű itatások történtek; hogy Probst Lajos körjegyző a választókra törvényellenes pressziót gyakorolt; hogy Tóth Menyhért kápolnai lelkész a választás előtti éjjel Sógor György házához korteskedés céljából 2 hordó bort hozott.

A megtartott nyomozat folytán kihallgatott tanuk azonban ezen vádak egyikét sem igazolták, mert Horváth János, Tóth József és Kis Tóth Gábor tanuk vallomása szerint a Péter József ajánlása, a ki Tóth János jelöltet, mint jó szónokot dicsérte, — a mennyiben korteskedésről a tanuk egyike sem tud — nem lépte tul az egyházi törvény 213. §-ában kifejezetten megengedett *tisztességes ajánlás* határait; mert a Sógor György pinczejében történt ugyan a kérdéses időben borozás, de a kihallgatott tanuk egyike sem állítja, hogy az korteskedési célból történt volna, azért helyet kell adni a Sógor György azon — a Szert József hitalatti vallomásával, s a pinczében jelenlevő Bacso Mihály, Bacso József, Gál József, Korcsmáros András és Csizi Mihály egyező vallomásaikkal támogatott védelmének, hogy ő akkor bizonyos fafuvarozás felett kötött alkura adott munkásainak áldomást; mert azon körülmény, hogy a Győrffy József házánál korteskedés

czéljából történt volna itatás, nincs teljes világossággal igazolva; mert Probst Lajos jegyző egyedül Kis Tóth Gábor által neheztelt azon ténye, miszerint ellene bizonyos inségkölcson tartozásért végrehajtást vezetett, mint a körjegyző hatásköréhez tartozó cselekmény hivatalos presszióknak nem nevezhető; mert végül azon körülmény, hogy Tóth Menyhért 2 hordó bort szállított volna kortes czélből Sógor Györgyhöz, a Demjén András és Bajusz Andrásné vallomásával teljesen meg van czáfolva.

Ezek szerint panaszlók nemcsak, hogy azt nem bizonyították, hogy a jelölt magamagát a gyülekezetnek ajánlgatta; szóval, írásilag vagy megbizottja által oda működött, vagy mások az ő tudta és beleegyezése mellett bárminemű tiltott eszközök használata által odaműködtek volna, hogy a választók ő reá szavazzanak» (egyh. törvény 213. §.), hanem még csak azt sem bizonyították, hogy a választók a jelölt tudta nélkül tiltott eszközöket használtak volna a többség megnyerésére. így a választást, tekintettel azon körülményre is, hogy Tóth Jánosra a szavazatok nagy többsége esett, megerősíteni, s vádlókat az eljárási költségek viselésére kötelezni kellett.

A mi már most a Tóth Menyhért kápolnai lelkész ellen emelt vádat illeti, igaz ugyan, hogy vádlók ezt egyelőre nyomoztatni nem kívánták, mindazáltal tekintettel arra, hogy ha ezen vád való lenne, vádlott az egyházi törvény 213. §. d) pontja értelmében 1—3 évig tartó hivatalvesztéssel büntetnék, a valódi tényállás kiderítése czéljából nemcsak teljes joggal kérhette vádlott Tóth Menyhért a panasz ezen részének is nyomoztatását, hanem azt nyomoztat tárgyává tenni hivatalból is kellett.

Mínhogy pedig a vád ezen része nemcsak be nem bizonyított, hanem teljesen mendemondán alapulónak tünt ki, s ekként a bíróság meggyőződött arról, hogy a vád rosszhiszemüleg emeltetett: az egyházi törvény 285. §. rendelkezéséhez képest a vád alaptalanságát az ítéletben megállapítani s a fél előtt jelezni kellett, hogy elégtételt vádlók ellen a köztörvények utján szerezhet.

Mely ítélet mindkét fél, illetőleg megbizott előtt felolvastatott.

Vadász Pál,

jegyző.

